

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Breda, Eindhoven, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG. 19 APRIL.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 13 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents tegeregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 April.

GOEDE VRIJDAG.

Zoo vele dwaalleeraars als er opstonden in den loop der eeuwen, zoo vele tegenstanders heeft het Christendom gehad. Elke dwaling verscheurt de Kerk, bestrijdt haar gezag en geeft een vrijeren loop aan de menschelijke hartstogten.

Tusschen de Kerk en hare vijanden wordt niet gestreden over verbeteringen, al of niet tot stand te brengen, ter zake van politiek, van staathuishouding, van letterkunde, van handel; de Kerk is van geene enkele ware verbetering afkeerig. Toen zij de Moeder en de Koningin van Europa was, was zij tevens de Moeder en de Koningin van wetenschappen en kunsten en de Welddoester der volken. De schoonste en gewigtigste ontdekkingen dagteekenen van den tijd, dat door hare hand de geesten bestuurd werden. Zoo er later geene minder schoone en gewigtige uitvindingen hebben plaats gehad, waarom en in welk opzigt zoude zij die belet hebben? Is zij vijandig aan de kennis der natuur, aan astronomie, aan geologie, aan zoologie, aan botanie, aan scheikunde, is zij vijandig aan den stoom? Waarom zoude zij het zijn? Zij heeft niet het minste belang van het te zijn; zij heeft er, daarentegen, veel belang bij van het niet te zijn, daar de wetenschappen, met wijs beleid beoefend, bijdragen tot de eer van God, door de wonderen van zijne almacht aan het licht te brengen. Wat vraagt de Kerk van den menschelijken geest? De onderwerping aan hare leer ten aanzien van de goddelijke waarheid, welke de menschelijken geest uit zich niet kan halen. Het is niet meer verlanen, dat zij hare goddelijkheids is eene onschatbare weldaad voor den mensch, voor de maatschappij, voor de beschaving. Die geloofsbelijdenis verdedigende en handhavende met den moed, welken de waarheid geeft, heeft zij aan de menschheid eene, zelfs voor dit tegenwoordig leven, niet genoeg te waardeeren dienst bewezen. Daardoor heeft zij haar gelegenheid gegeven van uit den nacht der barbaarsheid te treden en van een tijdvak van wetenschap, zedelijkheid en ongekende grootheid te ontsluiten. Wat zou er van de wereld geworden zijn, zoo iemand anders dan de Kerk, zoo een der dwaalleeraars van de laatste drie laatste eeuwen — noem ze gelijk ge wilt, Hervormers, Wijsgeeren, Socialisten! — de vrijheid en het vermogen had gehad, van haar naar hunne inzigten te organiseren? En stel u dan voor dat het, daarenboven, aan de barbaren vrij had gestaan zich daarmede, insgelijks, eenigzins in te laten — wat ware er van de wereld terecht gekomen bij den onzin van hunne leerstellingen en bij de hardnekkigheid van hun karakter, dat, ondanks het gezag der concilien, zoo moeilijker tot onderwerping en tot de deugden des Christendoms te dwingen was? De Kerk heeft de Maatschappij gered door het Geloof! Voor haar was er geene sprake van ware beschaving. Het enige waar men aan dacht, was de vrije ontwikkeling der drie groote geestes van den mensch en de maatschappij: de begeerlijkheid der oogen, de begeerlijkheid des vleesches, de hoogmoed des levens! Door den mensch te vervullen van liefde voor het hoogste goed en van haat voor zijne hartstogten, door de zinnen ondergeschikt te maken aan het bevel der rede, had de Kerk gezegevierd over het heidendom en de barbaarsheid. In weerwil van talloze pogingen om haar te vernederen, bleef, tot op de XVIe eeuw de zegepraal der Kerk, de katholieke Maatschappij, in haar geheel, en tegen alle aanranding beveiligd.

Toen echter verscheen een afvallig kloosterling op het tooneel der wereld. In den naam der Vrijheid verscheurde hij de banden die Europa zamenhiielden, joeg hij de volkeren van Europa ten schrikkelijken oorlog, ten god-dienstoorlog, tegen elkaar in het harnas. Hij strooide hij de zaden uit eener algeheele onthulling van al het bestaande. Welke was de Vrijheid, van welke hij zich als verkondiger en leermeester opwierp? Het was de Vrijheid des menschelijken geestes van zich los te maken van het heilzaam Gezag der Kerk en van zich over te leveren aan allerlei bespiegelingen en aan allerlei hersenschimmen! het was, voor monniken en priesters, de Vrijheid van zich te ontheffen aan den

pligt des celibaats en van zich niet meer, en geheel uitsluitend, aan God en de Maatschappij te wijden te hebben! het was, voor allen, de Vrijheid van de banden des huwelijks te kunnen verbreken, om een ander huwelijk te kunnen aangaan; het was, voor de vorsten, de Vrijheid van verscheidene vrouwen te gelijk te kunnen hebben; het was, voor de koningen, de Vrijheid van eene echtgenoot naar het schavot te kunnen zenden; om eene andere echtgenoot te kunnen nemen; het was, voor alles, de Vrijheid van de kerken te plunderen, van zich meester te maken van kerkelijke goederen en van op te staan tegen die vorsten, welke zich trouw betoonden aan de Kerk! Zoo was de Vrijheid van den afvalligen kloosterling! Zoo was de door hem gepredikte en door hem omhelsde Vrijheid, boren welke hij slechts eene zaak stelde: het *seruum arbitrium*, het Noodlot van het Heidendom! Van dien dag dan ook, waarop hij de pausselijke bul verbrandde en opstond tegen de Kerk — van dien dag dagteekent de vernedering van het Kruis van Christus, de ontbinding van het christelijk staten-stelsel van Europa, de ondergang der christelijke beschaving; van dien stond dagteekent het herstel der heidensche beschaving — der beschaving langs den weg der zinnen en des stofs! Wat wij in onze dagen, tot schrik der wereld, zien gebeuren, is niets anders dan het noodzakelijk gevolg der toen gestelde oorzaak. Raadpleeg Louis Blanc, Pierre Leroux, Ramon de la Sagra, Proudhon — en allen erkennen volmondig, en dankbaar voor hetgeen zij aan hem verschuldigd zijn, dat de afvallige monnik der XVIe eeuw een hunner uitnemendste voorvaders geweest! De verwantschap tusschen hen is, overigens, te vaak in het helderst licht gesteld, dan dat wij daarbij op dit oogenblik zouden hebben stil te staan. Deze enkele vraag slechts, ten blijke dat de Hervormers naar den achtergrond zijn verdrongen, om plaats te maken voor hun meer consequent en radicaal nakroost van thans, voor de Socialisten van onzen tijd: tusschen wie bereidt zich de groote worstelstrijd voor, die over het lot van Europa beslissen zal, is het tusschen de Hervormers en het Katholicismus, of is het tusschen dit en de Socialisten? Die vraag is opgelost van het oogenblik dat zij gesteld is.

Eén gebed uit aller mond dringe door de wolken, opdat God, in den stonde van dien beslissenden worstelstrijd zich over Europa ontferme en aan het Katholicismus de zegepraal schenke! Eenmaal heeft de Kerk Europa gered door het Geloof; door het Geloof alleen is nog eens zijne redding en zijn behoud te bewerken! Werd de Kerk in den aanstaanden strijd verwonnen — de heerschappij van het Kruis — van het Kruis waaraan op dezen dag ons heil gekocht is en waarin alleen wij kunnen overwinnen! — had uit. Maar gedaan was het ook, niet slechts met de Europeesche beschaving, maar met de gansche Europeesche Maatschappij en dit werelddeel ging spoedig ten onder in den nacht der barbaarsheid, waaruit het Kruis van Christus liet heeft opgeheven!

Wij hebben onzen lezers toegezegd, dat wij hen met de zoo belangrijke brieven uit 's Hage over den toestand van ons land, die de *Précurseur* van Antwerpen mededeelt, nader zouden bekend maken. Wij haasten ons aan die belofte te voldoen. Wij hebben reeds gezegd, dat die zeer opgemerkte brieven het blijk dragen van geschreven te zijn door iemand, die niet alleen bekend is met onze aangelegenheden, maar die daarbij voegt een helderen blik in onze zaken. Daarenboven ontleenen zij eenig gewigt aan het blad waarin zij verschijnen. De *Précurseur* toch behoort niet onder de Katholieke bladen, die bij onze protestantsche landgenooten verdacht zijn. De strijd dien hij tegen de katholieke, geestelijkheid van België met hartstogt voert, zal hem eerder bij velen eene aanbeveling zijn. Maar deze mogen dan ook nu zien, hoe diezelfde *Précurseur* het fanatiek drijven van onze Calvinistische partij aan den kaak stelt. Men zal uit die brieven tevens een nieuw bewijs erlangen, dat de tijden voorbij zijn, waarop het Protestantische Nederland zich als een ander China voor Europa afsloot, binnen zijne grenzen vrijelijk een systeem van godsdienst-verdrinking invoerde en handhaafde, zonder bij het misleide Europa

den lof der verdraagzaamheid te verliezen. Gansch Europa verneemt thans, wat men vroeger bij ons te lande met zorg wist te verbergen. En de onverdraagzaamheid, die thans nog de regten der Katholijken behaagt, vindt in de publieke opinie van Europa haar verdiende loon van verachting.

Zie hier wat wij heden uit den *Précurseur* afschrijven, zonder dat wij evenwel willen gehouden zijn goed te keuren al wat daarin voorkomt:

„In de Hollandsche Kamers bevindt zich thans eene liberale meerderheid; tot groote verbazing van allen, die den wezenlijken toestand van het land nagaan, en die, om zich de gevolgen te kunnen verklaren, tot de oorzaken opklimmen.

„De zogenaamde behoudende partij, welke door den onwetelijken invloed van hare schatten, en door de ondersteuning der protestantsche kerk, het land met de daad bestuurt en daar heerscht, die behoudende partij verfoeit de liberale partij, en duidt haar het bekleeden van het gezag slechts met den uitersten tegenzin.

„De Koning deelt het gevoel der behoudende partij.

„Hoe heeft dan nu die meerderheid kunnen worden, en welke zijn de voorwaarden van haar bestaan?

„Het misbruik dat de oligarchie van haren invloed maakte, had eene reactie tegen haar uitgelokt, welke in onderscheidene provincien en vooral in Zeeland zeer vermogend werd. Die reactie, min of meer ondersteund door de gebeurtenissen van 1848, bracht een aantal jeugdige, bekwame en vurige mannen in de Kamer, waaraan wij mentairke hervormingen te danken hebben, die sedert zijn ingevoerd door ministers, die de waarachtige uitdrukking waren der wenschen van de verlichtste mannen der natio.

„Maar, zult gij mij vragen, hoe was het mogelijk, dat latere verkiezingen, buiten den invloed der gebeurtenissen van 1848 gedaan, die meerderheid van liberale afgevaardigde behouden hebben? Dit ligt daarin, dat de overgrote meerderheid der *onverschilligen* gezegd heeft: „Zij zijn er nu eenmaal, laat ze dan nu ook maar blijven.” Zal morgen de partij der *onverschilligen* weder even zoo spreken? Wij twijfelen er aan. De behoudende partij heeft de protestantsche kerk te hulp geroepen, en voor de liberale partij vertoonen zich reeds dreigende verschijnselen aan den horizon. Doch dit gewigtig punt dient later afzonderlijk te worden behandeld.

„Ondertusschen verdient de liberale meerderheid, door het ondersteunen van de wijze en heilzame maatregelen van het kabinet, de erkentelijkheid van het land door de verdienstelijkste maatregelen; en er is geen twijfel aan of, bijaldien het haar gelukt zich langer in het gezag te handhaven, zij een hecht gedachteken van haar aanwezig zal stichten, waaraan de conservatieve partij, als zij weder aan het roer gekomen is, niet zal durven raken; en hetgeen een voortbaak zal daarstellen waarnaar de liberale partij steeds de oogen zal kunnen rigten, en welke zij ten allen tijde met den vinger aan het volk zal kunnen aanwijzen, wanneer zij bezweken zal zijn onder den last der kuiperijen van de roode behoudsmannen.

„Ik heb gezegd dat deze laatste de liberale partij verfoeid. Wat den minister Thorbecke betreft, dien spuwen zij uit. Men behoeft slechts de dolle uitboezemingen te lezen, welke de heer Groen van Prinsterer dagelijks uitblaft tegen dien uitstekenden man, die zijn leven slijt met zich het vertrouwen en de erkentelijkheid des lands waardig te maken.

„Is de heer Thorbecke dan misschien katholiek, zult gij mij vragen? Och neen! geenszins, maar.... hij is luthersch; En dat is voor de in Holland heerschende Calvinistische partij eene groote en afgrijsselijke misdaad. Maar, vraagt gij mij wederom, wat heeft toch de godsdienstige kwestie gemeens met de staatkundige worsteling tusschen de partij van het behoud met die der natio, het koste wat het wille, en de partij van een verstandigen vooruitgang?

„Met een enkel woord kan ik u antwoorden. In land gaat de godsdienstige kwestie boven al.

Overal zit zij in. Zoo zeer zelfs dat de heer van Dam van Isselt, de liberale veteraan, die in de vrijmetselarij een hoogen graad bekleedt, als een dolleman met al de vrijmetselaars is deel gaan nemen aan de Calvinistische woelingen, buiten welke er geen heil, geen invloed mogelijk is.

»De behoudende partij heeft alzoo het godsdienstig fanatisme te hulp geroepen. Daarbij trachtte men het volk te fanatiseren door middel van pamfletten. Welligt zal ik eerdaags iets melden van zulk een schotschrift, dat aan de leden der Kamer is rondgedeeld.

»Ondertusschen staan de vrienden van Thorbecke op den *Indes*; zij worden van de societeiten uitgesloten en ik zoude u hoogst achtingswaardige mannen, leden der Kamer kunnen opnoemen, die in societeiten waar de Calvinistische partij de meerderheid vormt, met zwarte boonen zijn gedeballoteerd geworden.

»Er is een man in Holland, die zijn land zou kunnen behouden, zoo niet voor groote rampen, dan toch zeker voor eene hevige krisis. Deze man is de Koning. Indien hij, het oor sluitende voor de gevaarlijke inblazingen eener partij, welke voor een oogenblik weder aan het bestuur kan komen, om weldra weder een des te zwaarder val te doen, — indien hij, het oor sluitende voor verraderlijke raadslieden, *kordaat* met het ministerie en de meerderheid medeging, dan zou zoodanige coalitie in het belang des algemeenen welzijns de partij der roode behoudsmannen uit het veld slaan, als welke dan te zwak zou zijn om een tegenwigt te vormen tegenover de aloude populariteit van het Huis van Oranje, in de schaal geworpen ten gunste van het kabinet van Thorbecke.

Betreffende den opstand in Portugal verneemt men nog het volgende: De hertog van Saldanha is naar Mafra vertrokken, het garnizoen, uit een regiment bestaande, heeft zich onder zijne bevelen gesteld. De troepen die St. Ubes bezet hielden, hebben zich in denzelfden zin verklaard en zijn naar Santarem opgetrokken. Het garnizoen van Leiria heeft dez. lide beweging gevolgd. De regering is ten einde raad, dewijl de Koningin er in blijft volharden, om den graaf van Thomar aan het bewind te houden, wat er ook gebeure. Men meent op de municipale garde te kunnen rekenen.

Intusschen is de publieke opinie zeer geschokt en, naar men zegt, even ongunstig jegens de Koningin als tegen graaf Thomar gestemd. Aan de beurs heeft zich eene algemeene paniek en de bankbiljetten zijn niet dan met 7½ pCt. verlies te plaatsen.

Eenige kavallerie en een regiment jagers zijn naar Santarem ingescheept, benevens eene batterij artillerie. De generaal van H. M., koning Ferdinand, heeft zich met den hertog van Terceira aan het hoofd der troepen gesteld.

Het Engelsche eskader op den Taag zal, gelijk gezegd is, daar gestationneerd blijven, doch men verzekert, dat het niet tusschen beide zal treden. Intusschen is het opmerkelijk, dat de Engelsche regering jegens het tegenwoordig bewind van graaf Thomar (Costa Cabral) zeer vijandig is.

De inwoners van Lissabon betoonden zich niet zeer gezind om de regering tegen de opstandelingen bij te staan.

Het openlijk erkende doel van Saldanha was de Koningin te noodzaken om graaf Thomar en zijne ambtgenooten te ontslaan. Zijne troepen hebben tot leus: *Weg met Thomar!*

Uit het Verslag over de Wets-ontwerpen tot regeling der bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen van officieren der Land- en Zeemagt, en tot regeling der Militaire Pensioenen, blijkt dat over 't algemeen de indienting dezer wetsvoorstellen een gunstigen indruk op de leden der Kamer heeft gemaakt. Zij zagen daarin een bewijs, dat de Regering de belangen der krijgslieden, die in tijd van vrede somtijds wel te zeer over het hoofd worden gezien, naar haar beste vermogen tracht te behartigen. Ook heeft men bij het onderzoek der wetten in de Afdelingen erkend, dat daarvoor niet slechts aan een van de eischen der Grondwet voldaan werd, maar ook wezenlijke verbeteringen zouden worden ingevoerd, wel geschikt om den ijver van zee- en landmagt voor de getrouwe vervulling harer plichten aan te wakkeren.

De vorm, waarin deze wetten zijn vatt, heeft intusschen tot onderscheidene bedenkingen aanleiding gegeven. Men zou het wenschelijk hebben gekeurd, dat de Regering er in had kunnen slagen, om de wetten A met C en B met D ineen te smelten, en langs dien weg de gelijksoortige belangen van zee- en landmagt gezamenlijk te regelen.

Maar ook buitendien meent men, dat deze wetten, wat de redactie betreft, nog alleziens herziening behoeven. Zij zijn onmiskenbaar zeer omslagtig en men mist in vele der artikelen die kortheid en juistheid van uitdrukking, die het kenmerk eener goede wet uitmaken.

Zeer vele leden achten het eene wezenlijke leemte, dat, ook bij het vaststellen der aangeboden wets-ontwerpen, de non-activiteit van de officieren der landmagt niet behoorlijk of genoegzaam geregeld zal zijn. Men doelde hier inzonderheid op het gemis van bepalingen omtrent de gevallen, waarin een officier op non-activiteit kan of moet gesteld worden, en rees op de Fransche wet *sur l'état des officiers* van 19 Mei 1834 en de Belgische wet, *qui fixe la position des officiers*, van 16 Junij 1836, bij welke wetten ook de non-activiteits-tractementen voor iederen graad zijn bepaald. Te ontkennen valt het niet, dat door het gemis van bepalingen omtrent het recht der Regering tot het op non-activiteit stellen, de waarborgen, thans aan de officieren verleend, veel van hunne

kracht verliezen. Bij de afzonderlijke overweging van de artikelen der beide wets-ontwerpen A en B is men bij herhaling op bepalingen gestuit, die eene wettelijke regeling van dit onderwerp noodzakelijk moesten doen achten; zoo als bijv. de artt. 9 en 11 der eerstgenoemde wet en art. 4 van wet B, uit welk laatste artikel volgt, dat de Regering, door een officier der landmagt op non-activiteit te stellen, hem van alle aanspraak op pensioen zou kunnen versteken. Verscheidene leden gaven dan ook te kennen, dat indien dit punt niet wettelijk geregeld werd, de ontwerpen A en B hun veel minder aannemelijk zouden voorkomen.

Eenige leden ontwikkelden het gevoelen, dat ook nog in een ander opzicht de voorgedragene wetten voor de landmagt niet volledig genoeg waren. Zij wilden daarin bepalingen opgenomen zien omtrent de bevordering en het ontslag der onderofficieren, en tevens omtrent de behoering van een zeker aantal uit de kaders genomene onderofficieren tot officier. Zij erkenden wel, dat het uitstrekken der aan de officieren verleende waarborgen tot de onderofficieren niet door de Grondwet wordt voorgeschreven; maar het was, volgens sommigen hunner, toch door die Grondwet niet verboden. Zelfs zou men kunnen beweren, dat de benoeming van een onderofficier tot officier eene *bevordering* in den zin der Grondwet mag heeten. In alle gevallen was, volgens deze leden, het nut der zaak onbetwistbaar. De vaststelling van eene soortgelijke wet, als de Fransche van 14 April 1832, zou voor de onderofficieren een sterke prikkel zijn, om zich de hun toegezegde onderscheiding waardig te maken. — Vele andere leden verklaarden echter dadelijk, dat zij zich volstrekt niet met zulk eene uitlegging van art. 58 der Grondwet konden vereenigen, waardoor ook het bepalen van regels voor de eerste benoeming der officieren naar het gebied der wetgevende magt werd overgebracht. Die eerste benoeming behoorde tot 's Koning prerogativen. De bloote lezing van het tweede lid van art. 58, waar benoeming door den Koning is overgesteld aan *bevordering* volgens regels door de wet te bepalen, schijnt genoegzaam om zich daarvan te overtuigen; maar al ware dit zoo stellig niet het geval, dan zou de geschiedenis van het hier behandelde grondwetsartikel, hetwelk, zoo als het in het oorspronkelijke ontwerp der Staats-commissie van 1848 voorkwam, werkelijk inhield, dat ook de regels voor de benoeming der officieren bij de wet zouden worden bepaald, genoegzaam zijn om het pleit te beslissen.

Maar in geen der ingediende wets-ontwerpen iets voorkomt wegens de benoeming van vreemdelingen tot officier, en art. 6 der Grondwet uitdrukkelijk voorschrijft, dat geen vreemdeling tot eene landsbediening benoembaar is, dan volgens de bepalingen der wet, heeft men moeten veronderstellen, dat het werkelijk de bedoeling is, om in 't vervolg geen vreemdeling als officier in Nederlandsche dienst op te nemen. Vele leden keurden dit alleziens goed, en wilden dus in geen geval aan een vreemdeling den rang van Nederlandsch officier meer zijn toegekend. Andere leden meenden daarentegen, dat het niet kon hebben, indien in zeer bijzondere gevallen aan den koning het recht tot benoeming van een vreemdeling tot officier verbleef, en zouden dus eene bijvoeging daaromtrent bijv. tot art. 7 van de wet lit. A, niet ongepast rekenen. Daarna volgen de beschouwingen over de onderdeelen.

Het college van gekoninkteerden tot de directie over de wegen en vaarten tusschen de steden Amsterdam, Haarlem, Enkhuizen, Edam, Monnickendam en Purmerend hebben bekend gemaakt, dat de inschrijving tot deelname in de leening van f 38000 tegen 4 pCt. rente, volgens het bij koninklijk besluit van 22 Dec. 1850, No. 14, goedgekeurde plan, plaats zal hebben op Maandag 5 Mei e. k. ter stedelijke thesaurie te Amsterdam.

Z. M. heeft bij continuatie aangesteld, in het kanton Sliebrecht, tot griffier, D. Verhage; tot plaatsvervangende kantongregters: in het kanton Utrecht, Mr. P. C. Walland; in het kanton Sneek, Mr. H. Biddinga; tot kantongregters: in het kanton Hoogeveen, Jhr. Mr. H. G. van IJlhoite tot Echten, en in het kanton Meppel, Mr. W. J. Tonckens. Voorts benoemd tot notaris te Dalfsen, arrondissement Zwolle, H. Kleinhoornie.

De benoemde gouverneur-generaal van Nederlands Indië, Mr. A. J. Duymaer van Twist, is den 31sten Maart in welstand te Alexandrië aangekomen.

De *Staats Courant* bevat nog de volgende berigten, uit O. I., per Overland-mail ontvangen:

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de maand Januarij 1851 zuiver opgebracht f 552,356.75, zijnde f 103,615.88 en f 171,417.78 meer dan gedurende hetzelfde tijdvak, in de jaren 1849 en 1850 is verkregen.

De steenkolen-exploitatie te Banjermassin voldoet meer en meer aan de verwachting, zowel wat den rijkdom als de hoedanigheid der kolen aangaat.

In de nog onvoldoende middelen van afvoer, vermeende men, dat grootendeels zou worden voorzien door de uit Nederland verwacht wordende ijzeren landschouwen.

In November en December 1850, waren 1441 ton steenkolen ontgonnen; terwijl de productie in 1851 gerekend wordt op ongeveer 8000 ton.

De zand- en modderbanken welke de verschillende uitstroamingen van de rivier Barito ontgankelijk maken voor diepgaande vaartuigen, leveren een bezwaar op, tegen den minst kostbaren afscheep van steenkolen naar de verschillende deelen van den archipel.

Beraadslagingen waren dien ten gevolge geopend omtrent den aankoop of aanbouw van vaartuigen, bestemd voor kolenhalers, of wel voor magazijnschepen, buiten de braak bij Tabanionuw ten anker te leggen.

Inmiddels zijn maatregelen genomen, om de voortdurende onafgebroken vaart tusschen Banjermassin en de

drie hoofdplaatsen van Java, ter overbrenging van stekolen, te verzekeren.

— Men leest de volgende bekendmaking in het *D. de Manila* van den 17 Jan. II.

De aankomst van het stoomschip Reyna de Castilla den kommandant-generaal van marine en den gouvemements-secretaris, heeft mij met genoeg doen vernemen dat Z. Exc. de gouverneur en kapt.-gen., met de peditie, tijdens het vertrek van het stoomschip, te Zamboanga ophield, ten einde orde te stellen op een zaken betrekkelijk Mindanao, na eene strenge kastij toegeedeeld te hebben aan de Tonquils en de bevolker der eilanden Bocotuan en Belaun, van waar de jongdrie rooftogten langs de kusten van Samar en Leyte, Sept. jl. afkomstig waren. Z. Exc. de markies de la Solé gestand doende aan zijne belofte om strenge wederverding uit te oefenen tegen allen, die zich durven vermen om in onze provincien roof- en strooptogten te begaan, heeft op de voormelde eilanden eene landing bewerkstelligd. bewoners hielden zich schuil in de wildernissen van gebergte, of namen de vlugt naar de omliggende eilanden; maar hunne huizen werden evenwel, ten gevolge van zes of zeven honderd, in de asch gelegd, hun graanvelden en vruchthooven werden omgehouden verwoest, hun vee en alle gereedschappen vernield, de weinige mannen, welke men in handen kreeg, werden uiterste gestrengheid gestraft, hunne vaartuigen zoo wel die tot roof als die tot handel dienden, werden verbrand, of in den grond geboord, en veel personen, welke zij gevangen hadden genomen, werden verlost en op onze vaartuigen naar Zamboanga gevoerd. Volgens een later bericht was Z. Exc. de gouv. en kapitein-gener. van deze eilanden den 11 Jan. te Zamboanga nadat hij de roovers van de eilanden Samalles, Bocotuan, Beleun en Tonquil getuchtigd had. Van zes of zeven honderd hunner huizen, benevens een groot aantal van hunne vaartuigen zijn verbrand, 25 roovers gedood, en 40 gevangenen bevrijd geworden. De troepen hebben zich met volmaakte krijgstuicht en orde gedragen en Z. Exc. is over den uitmuntenden geest die hen bezield, ten hoogste voldaan.

— Op den 11den Jan. zijn te Pontianak aangekomen negen afgevaardigden van de kongsis der Chinezen, onder Sambas gevestigd, medebrengende de zegelstempels der drie hoofd-kongsi's, ten teeken van hunne magt om zich namens de geheele bevolking te verbinden. Zij beweerden vroeger dan den 20sten Jan. gekomen te zijn, omdat de terugtrekking van hunne verscheidende gewapende benden, eerder dan zij zelven hadden gehoopt, hen daartoe in de gelegenheid had gesteld. Alvorens het gouvernements-huis binnen te treden, hermaanden deze afgevaardigden op 13 Januarij dezelfde godsdienstige plegtigheid, welke hunne voorgangers in Dec. jl. verrigt hadden; in groot coettuum knielden en baden zij aan den voet van onze vlaggenstok; terwijl de resident van de wester-afdeeling van Borneo, vergezeld door de inlandsche en Chineesche hoofden, en de luit.-kolonel kommandant der troepen, vergezeld van eenige officieren, deze daad van boetedoening uit de voorgaanderij van het gouvemements-huis aanstaarden; gedurende het gebed der Chinezen het hoofd ontblootende. De resident en militaire kommandant hebben vervolgens, gezeten in eene binnengaanderij, van het gouvemements-huis, de Chinese afgevaardigden ontvangen, na verificatie van hunne kwalificatie zijn hun stoelen aangeboden. Bij dit eerste bezoek heeft men zich bepaald tot het aanhooren van hunne bekentenis van schuld en hun verzoek om vergiffenis, hetwelk door elke kongsie duidelijk uitgesproken is. Op den 14 Jan. waren de onderhandelingen, omtrent de voorwaarden van onderwerping, aangevangen en voortgezet tot den 27sten, wanneer, in eene openbare zamenkomst van de Nederlandsche autoriteiten en van de Chinese afgevaardigden, eene voorloopige overeenkomst, onder nadere sanctie van den gouverneur-generaal, is tot stand gebracht; ten gevolge van welke drie der Chinese afgevaardigden zich, onder geleide van den resident der wester-afdeeling van Borneo, naar Batavia zouden begeven, met het doel, om aan den gouverneur-generaal, namens de kongsi's, te brengen hulde en verzekering van volledige onderwerping; en tevens, om ten aanzien van een ontworpen plan van bestuur, toe te lichten de punten, omtrent welke dit verlangd mogt worden. Op den 1 Febr. is Zr. Ms. stoomschip Phoenix ter reede van Batavia aangekomen, overvoerende den resident van de wester-afdeeling van Borneo en drie Chinese afgevaardigden. Sedert dien tijd worden bij het gouvemement de beraadslagingen omtrent het beëindigen van deze onlusten, onafgebroken voortgezet.

's HERTOGENBOSCH, 16 April. Heden is alhier ten stadhuize vergadering gehouden der gedelegeerden uit de zestien, steeds door het water geteisterd wordende gemeenten, om het verslag aan te hooren der commissie, welke uit 's Hage is teruggekomen. Er schijnt uitzigt op het bekomen eener waterlossing gegeven te zijn, terwijl tevens eene commissie is benoemd, bestaande uit de heeren Mr. van de Mortel Jz., Jonkh. van Thijse

Hannes, Baron van Rijkevorsel en Mr. N. F. Sassen, om een onderzoek te doen naar het regt van het sluiten van den Baardwischen overlaet, en daaromtrent verslag uit te brengen en middelen van voorziening voor te dragen. (V. R. C.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 16 April. Nadat in den afgelopen nacht dépêches uit Berlijn waren ontvangen, is er heden morgen vroeg ministerraad gehouden. Men zegt dat Frankrijk wil blijven protesteeren tegen de inlijving van geheel Oostenrijk in den Duitschen Bond.

De afgetreden minister van buitenlandsche zaken, de heer Brehier, is benoemd tot gevolmagtigd minister der eerste klasse. Intusschen zal hij in afwachting, dat hem eene zending in het buitenland zal worden opgedragen, aan het ministerie van buitenlandsche zaken, dezelfde functien vervullen, die hij voor zijne komst tot het ministerie bekleedde.

De *Moniteur* verklaart het gerucht voor onwaar, hetwelk berigt heeft, dat de minister van binnenlandsche zaken de departementale raden had doen bijeenroepen, om te beraadslagen en hun advies uit te brengen over de herziening der constitutie.

De prefect van politie van zijnen kant verklaart in onderscheidene dagbladen dat het *Bulletin de Paris* geene mededeelingen ontvangt van het Elysée. Het blad *l'Ordre* vindt dat deze verklaring vrij laat komt.

De minister van binnenlandsche zaken heeft een streng toezigt over de tooneelstukken bevolen.

Gisteren (Dingsdag) avond ten half acht ure borst boven Parijs een vreeselijk onweder uit, vergezeld van donder en bliksem. De regen viel zoo overvloedig neder, dat in eenige wijken der stad de winkels geheel onder water stonden.

Men spreekt weder van socialistische gastmalen, die te Rouaan, Straatsburg, Lyon, Montpellier en elders tegen het Paascheest zijn georganiseerd.

In een rapport van den prefect van politie komt voor dat zich thans te Parijs 10,000 handwerkslieden zonder arbeid bevinden.

Een dienaar van politie vond gisteren eene portefeuille met eene waarde van 104.000 francs, meest in banknoten. De eerlijke man heeft deze schat bij zijnen chef gedeponeerd.

In Normandië zullen weldra vier standbeelden van beroemde mannen uit die provincie opgericht worden, als Grand-Artois een standbeeld van den grooten schilder *Jean-François Millet*, de Parijse het bronzen standbeeld van Willem den Veroveraar, die Engeland bemagtigde; en te Havre de standbeelden van Bernardin de St. Pierre en Casimir de la Vigne.

De vorstelijke familie van Bordeaux heeft een smartelijk verlies geleden, namelijk door het overlijden van haren lijfarts Bougon, die geheel zijn leven aan weldoen had gewijd en die de familie overal in hare ballingschap gevolgd is. Toen de hertog van Berry door Louvel was gewond, zoog dokter Bougon zijne wond uit, voor het geval dat het moordtuig soms vergiftigd mogt zijn geweest.

In de bagne van Brest, verzucht sinds veertien jaar een man in de boeien, en draagt daar de straf voor eene gepleegde misdaad. Doch diezelfde man geeft, ondanks zijnen jammervollen toestand, het voorbeeld van eene verwonderlijke menschlievendheid en van eene zeldzame volharding in het goede, uit liefde tot den naaste. Hiertoe getroost hij zich de hardste ontberingen, die hij zich in zijnen toestand kan opleggen. Met onderwerping draagt hij het lot der veroordeelden, maar hij stelt zich voor om door eene nog strengere boetpleging zijne vorige misdrijven uit te wischen. Hij hoopt Gods ontferming door zijn berouw te verkrijgen, en aan zijne ziel door het verspreiden van weldaden, den vrede weer te geven.

Maar, vraagt ieder die dit leest, hoe kan zulk een ongelukkige, die zelf in de grootste ellende leeft, weldaden bewijzen? De christelijke liefde, die door de katholieke godsdienst ingeboezemd wordt, maakt mogelijk wat ondoenlijk scheen; zij kan wonderen voortbrengen, ook zelfs in de bagne, en in de hollen des ongeluks.

De galeiboei, dien wij hier bedoelen, beroofde zich dagelijks van een gedeelte van zijne spijs, dat hij verkocht, alsmede van eenige centimes van zijn karig loon. Op deze wijze heeft die voorbeeldeloze man in veertien jaren tijds 600 francs tot weldadige doeleinden aangewend, en hierin is hem de aalmoezenier der bagne steeds behulpzaam geweest.

Nog onlangs zond hij door tuschenkomst van dien Berw. geestelijke 20 francs aan eene arme weduwe, wier man, een Duinkerker visscher, in een storm verongelukt was.

Men denke evenwel niet dat die edele man, wiens naam J. L. Allaire wij hier met vreugde vermelden, zoo handelt uit eigenbelang! Neen; hij wijst al sedert jaren en nog dagelijks alle aanbiedingen van de hand

van invloedrijke personen, die om zijne vrijstelling willen vragen. Zelfs de aanbiedingen van het bestuur der bagne slaat hij af; hij wil volstrekt in zijne boetpleging blijven volharden.

MADRID, 11 April. Heden bevat de *Gaceta* geen besluit van afzetting van hooge ambtenaren. Elken morgen wordt het blad met angst door de bevolking ontvangen. De strenge maatregelen der regering, die noch lange jaren dienst, noch erkende bekwaamheden ontziet, brengen eene groote verslagenheid te weeg, waaruit weinig goeds kan voortkomen.

Intusschen is de gematigde partij zeer verdeeld, ten bewijs hiervan strekt, dat zij in eene groote moeilijkheid verkeert om een centraal kies comité bijeen te krijgen.

De beroemdste torreador (stieren vechter) van Spanje, met name Montès, is nabij Cadix overleden.

ENGELAND.

LONDEN, 16 April. Gisteren werd door den heer Adderley in het Huis der Gemeenten eene motie gedaan tot het benoemen eener bijzondere commissie met last om zich naar de Kaap de Goede Hoop te begeven en aldaar pogingen aan te wenden, om den vrede met de Kaffers te sluiten, en om daartoe verandering te brengen in het politiek systeem van Engeland, waaraan spr. de herhaalde opstanden der Kaffers tocschreef.

Lord Russell wilde daarentegen dat de Vergadering zelve uit haar midden eene commissie van onderzoek benoemen zou; hij betoogde de dengdelijkheid der Engelsche politiek aan de Kaap. Zijn voorstel werd aangenomen.

Z. E. Mgr. Wiseman, Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster, presideert sinds 14 dagen eene geestelijke oefening, die in de kerk St. George gehouden wordt, daarin ondersteund door den rev. Georges Maximilien, een der bekeerde leden van de universiteit van Oxford. Z. Em. predikt dagelijks des morgens en des avonds. Onder de ijverigste bezoekers merkt men op Miss Talbot, de gravin Newbury, lady Beddingfield, den heer Monsel, lid van het Parlement en den alderman Salmons. Gisteren is de oefening gesloten met eene toespraak van Z. Em. en den zegen met het H. Sacrament. Donderdag 11 heeft Z. Em. in de katholieke kapel van Westminster het gebed van 40 uren geopend. De heer Page-Wood, nieuw benoemd *solicitor-general*, woonde die plegtigheid bij.

H. M. heeft gisteren met prins Albert andermaal het gebouw voor de tentoonstelling bezigtigd, terwijl de prins aldaar eene zitting van de hoofd-commissie presideerde. Ten vier ure des namiddags ontving de prins al de Britenl. commissarissen voor de tentoonstelling, op het paleis Buckingham, ten gehoorde.

De commissarissen voor de tentoonstelling hebben besloten, dat de werkzaamheden in het gebouw op den Goeden Vrijdag zullen gestaakt worden.

De berigten uit Mexico, 3 Maart, luiden zeer ongunstig betreffende den toestand der schatkist. De voorstellen en mededeelingen, daaromtrent door den secretaris der schatkist in het congres gedaan, verwekken levendige bezorgdheid. De senaat heeft den generaal Herrera \$ 4000 pensioen verleend, ter zake van zijne in den oorlog bewezen diensten.

Tusschen Montreal en Quebec zal een spoorweg worden aangelegd, waarvoor eene 3½ pCts. gekleening was gesloten.

Berigten door de stoomboot *Tay* van de Kaap de Goede Hoop medegebragt, melden dat Harry Smith, de gouverneur der kolonie, de Kaffers geheel verslagen heeft. De door de Engelsche troepen behaalde overwinning was van zulk een beslissenden aard, dat men den oorlog aan de Kaap daardoor als gecindigd beschouwde.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 17 April. Betreffende de onderhandelingen over de Bondsangelegenheden bestaat nog dezelfde onzekerheid.

Graaf Thun is den 16den na den afloop eener audientie bij den Keizer van Weenen naar Frankfort vertrokken.

Men schrijft uit Berlijn: »Onze hoofdstad zal ook begiftigd worden met een tweede katholiek kerkgebouw. Er is daartoe eene eerste inschrijving geopend, op welke reeds voor 27,000 thalers geteekend is. Z. M. de koning heeft 10,000 thls. bijgedragen. Deze kerk zal de St. Michiels-kerk heeten en naar het model der basiliek van den H. Antonius van Padua worden gebouwd.»

De Koning heeft bevolen dat ter nagedachtenis van den graaf van Brandenburg te Berlijn een metalen standbeeld zal worden opgericht.

De tweede en vierde commissie van de conferentie te Dresden hebben geregisterd eene vereenigde zitting gehouden.

Te Lausanne zijn in den nacht van Vrijdag op Zaterdag, biljetten aangeplakt, waarin de staatsraad Delarajas en zijne negen ambtgenooten in de ijsselijkste bewoordingen met de guillotine bedreigd worden.

De Porte heeft den heer Mussurus, voormalig

ambassadeur te Weenen, thans tot buitengewoon gezant t. Lonlen benoemd.

ITALIE.

Den 10 dezer maand werd te Rome het Consistorie gehouden. HH. Em. de Kardinalen Fornari en Gousset hebben uit de handen van Z. H. den kardinaalshoofd ontvangen.

Het H. Collegie van den Ritus heeft, op verzoek van Mgr. den Bisschop van Poitiers en van het laatst concilie van Bordeaux, bepaald dat er reden bestaat om aan den grooten H. Hilarius den titel van Kerkleeraar toe te kennen.

De groothertog van Toskanen is den 5 April te Rome aangekomen en Dingsdag daaraanvolgende weder van daar vertrokken. Het schijnt dat een zeer bevredigend concordaat tusschen den H. Stoel en Toskanen gesloten is.

Den 11 April heeft de Sardijnische Kamer van Afgevaardigden de wet over de onafzetbaarheid der regterlijke ambtenaren aangenomen met bijna eenparige stemmen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 April.
GETROUWD (17 April): Jean Bonnet en Geertruida Flink - C. W. van der Toorn met A. M. E. Holman.
BEVALLEN (16 April): A. Hartleb, geb. van Munster, Z.
OVERLEDEN (15 April): P. J. Hegger, 21 j.

Wisselkoers.

Paris	2/m. f 56	Livorno	2/m. f 38½
„	„ „ 56½	Napels	„ „ 81½
Bordeaux	2/m. „ 55½	Petersburg	„ „ 1,81½
„	1/m. „ 55½	Weenen	6/w. „ 26½
Madrid	3/m. „ 242	Augsburg	„ „ 35½
Cadix	„ „ 243	Frankfort	„ „ 98½
Seville	„ „ 240	Hamburg	2/m. „ 55
Bilbao	„ „ 241	„	„ „ 35½
Lissabon	„ „ 41½	Londen	27/m. „ 11,67½
Porto	„ „ 41½	„	„ „ 11,75
Genua	2/m. „ 46	Rotterdam	„ „ ½

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

17 APRIL 4½ u. gebl.		18 APRIL 4 u. gebl.	
NEDERL. Werkel. Sch. à 2½ pCt.	57½	57½	57½
Dito Dito	67½	67½	67½
Dito Dito	88½	88½	88½
Dito Obligatien O. I.	87½	87½	87½
Amortis. Syndic.	88½	88½	88½
Handel-Maatschappij	108½	108½	108½
Aand. Rijk-Spoorweg	„	„	„
Aand. Holl. S. M.	„	„	„
Obligatien	„	„	„
Belg. Obligatien 1844	„	„	„
Cert. bij de Belg. Bank 21	47½	47½	47½
Dito bij Rotsch en Volksw.	53	53	53
FRANKRIJK, Obligatien	12½	12½	12½
SPANJE bij Ardoiz 185	12½	12½	12½
Dito Dito	12½	12½	12½
Dito Onbep. Stukken	12½	12½	12½
Dito	39	39	39
Dito Binnenl. 2400 P.	34½	34½	34½
Coup. Ardoiz	7½	7½	7½
Passive	5½	5½	5½
Fransche Uingest.	5½	5½	5½
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	34½	34½	34½
Dito Dito	33½	33½	33½
RUSL. bij Hope 1798 en 1816 5	104½	104½	104½
Dito Dito 1828 en 1829	104½	104½	104½
Cert. bij dº. 1831 en 1833	94½	94½	94½
Dito	96½	96½	96½
Dito bij Hope	87½	87½	87½
Dito bij Stieglitz en Cº	86½	86½	86½
Dito bij d. 5de Serie	4	4	4
Cert. te Hamburg	5	5	5
Inschrijving in Assignat.	6	6	6
Cert. van dito	64½	64½	64½
POLEN, Aand. 2 fl. 500	„	„	„
Dito met Lot. 500	„	„	„
AMERIKA, Bank-Actie	„	„	„
PR. SSEN, Aand. met Lot. 100	„	„	„
OSTERRIJK, Metallic	5 pCt. 68½	68½	68½
Dito	2½	2½	2½
Dito Nieuwe	36½	36½	36½
Dito Nieuwe	76½	76½	76½
Ween. Bank bij Goll. en Cº	„	„	„
Dito	4	4	4
Aand. met Loting fl. 500	„	„	„
Nieuwe dito	250	250	250
NAPLES, Cert. Lam. en Rouwer 3 pCt.	„	„	„
BRAZILIE te Londen 1824	5	5	5
Dito Leening 1843	5	5	5
Dito 200	„	„	„
PERU	4½	4½	4½
MEXICO	5	5	5
ENEZUOL 6 pCt. nu	4	4	4
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	1½	1½
Eddand	„	„	„
Grieken 2 500	„	„	„

Binnenl. fondsen over het geheel zeer vast. 3 pCts. Fransche en Belgische meer aangeboden en iets lager dan gisteren. In Spanische was de stemming algemeen flauwer, bijzonder 3 pCts. Binnenl. welke ongeveer ½ pCt. minder waren. Portug. weder onaanbieden en ½ pCt. lager dan gisteren. Van de overige vreemde fondsen zijn 5 pCts. nieuwe Metall. 1 pCt. in koers teruggegaan. Mexic. mede meer onaanbieden en flauwer; in de overige vreemde bij onbeduidende veranderingen alle genoegzaam op hunne vorige koersen.

Koers van het Geld: Betsening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pc.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 17 April. Belg. leen. 2½ pc. 50½; 5 pc. 98½; 1840, 5 pc. 99½; Spanje Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 5 pc. 34½; Coupons —; Rom. Leening 74½.

PARIS, 17 April. Fransche 3 pc. 57; 5 pc. 92,25; Bank-Actien 2100.

MADRID, 12 April. Spanje 3 pc. 35½; 5 pc. 15½; Uitg. Schuld 6½; Coupons 8.

LONDEN, 16 April. Cons. kont. — a —; op tijd 97½ a 97½; Braz. 89 a 90; 1829/59 87 a 89; 1843 — a —; Dep. 3 pc. 76 a 78; N. L. 5 pc. 101 a 102; Ecuador 3½ a 4; Gren. 16½ a 17½; Uitgest. 4½ a 4½; Mexico 34½ a 34½; Peru 4 pc. 85 a 85½; Uitgest. 39½ a 39½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. — a —; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 112; (N.) 4½ pc. 99 a 99½; Spanje 5 pc. 19½ a 19½; 3 pc. 35½ a 35½; Coupons — a —; Passiva 5½ a 5½; Holl. 2½ pc. 59 a 59½; 4 pc. 90 a 90½; Venez. 32 a 33; Uitgest. 12 a 12½.

BERLIN, 16 April. Schuldbr. 3½ pc. 85½; Loten 150½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 92½; Pools. 4 pc. 81½; Loten fl. 200 93½; id. n. 300 144½; id. R. 500 83½.

HAMBURG, 16 April. Rusl. Eng. Leen. 106; Stiegl. 4 pc. 87½; Spanje, Ard. 5 pc. 11½; Binnenl. 3 pc. 32½.

FRANKFORT, 16 April. Met. 3 pc. 71½; id. 4 pc. 58; 2½ pc. —; Bank-Actien 1160.

NIJWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTERESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDELEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 23,75	a —	Prussische . . .	f 34½	a —
Napelsche . . .	25,10	„	Spaansche . . .	2,42	„
Div. in Est. . .	11,70	„	Hamb. Russ. . .	35½	„
Eng. Russen . . .	11,75	„	Russ. in Z. R. . .	30½	„
Fransche . . .	56	„	„ Pap. . .	—	„
Belgische . . .	56	„	Pools. in Fl. . .	27	„
Coupons Oostenrijksche Bank-Actien f 22,— per Fl. 25.					
Coup. Portugal Binnenl. Schuld N°. 15, f 46½.					

SPECIE-COURS.

Gouden Specie.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	a 9,70
Oude Gerande Duitse	5,60	5,70
Wichtige Souvereinen	11,75	11,85
„ Pistolen	9,50	9,60
Stukken van 20 Francs	9,40	9,50
Duitse Goud en Specie à f 1442,60 per Ned. G. fln.	10½ a 11½	pc.

Zilveren Specie.

Piasters	per Stuk f 2,55	a 2,60
Stukken van 5 Francs	2,34	2,37
Brabandsche Kroonen	2,65	2,70
Fransche	2,70	2,75
Prussische Daalders	1,74	1,77
Zilver 1000 à 980	—	—
900 à 700	104,50	105,50

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 16 April. Lading van het schip *Albert*, van Canton naar Rotterdam bestemd: 30800 & Congo Thee, 1400 & Pecco Thee, 3400 & Hysantshin Thee, 30 kisten Rhubarber, 800 picols Cassia.

17 April. Van de heden geveilde 363/1, 15/2 vaten nieuwe Carolina Rijst zijn 30 vaten verkocht tot f 12 en het restant niet geveild.

Heden is bekend geworden de verkoop van 2500 Ned. vn. Zuipzeetraan a f 3/1 entri zeilende.

De gisteren gehouden veiling van 534 vaten MEEKRAPPEN, is afgelopen als volgt:

Vaten.	verk.	opg.
3. Verst. Onber. 1845.	van f 9½ a 14½	3 vn. vn.
7. Fijne Krappen. 1846.	„ „ 20 a 24½	14 „ 7 „
68. Onberoofden „	„ „ 24 a 28	2 „ 1 „
3. Fijne Krappen. 1847.	„ „ 17½ a 22½	59 „ 61 „
119. Onberoofden „	„ „ 21½ a 26½	5 „ 8 „
13. Fijne Krappen. 1848.	„ „ 17 a 23	47 „ 123 „
470. Onberoofden „	„ „ 18½ a 19	4 „ 13 „
21. Onberoofden „	„ „ 15 a 18½	7 „ 14 „
17. Gem. en kl. Onb. 1848/1850.	„ „ 10½ a 16½	5 „ 9 „
14. Verst. Onber. 1848/1850.	„ „ — a —	— „ 100 „
100. „ Mullen 1849/1850.	„ „ — a —	— „ 100 „

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 April. Tarwe en Rogge in een doen met weinig handel, verkocht van Tarwe: 130 & witbonte Poolsche f 288.

Van Rogge: 126 & Anclam f 180; 122 & Munsters f 158. Garst iets lager: 115 & j. Deens f 138.

Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 119, 120 & Holsteins. f 188, 190. Koolzaad. Vlaamsch 50 L. Op 9 vaten Olie in Sept. en Oct. 54; Nov. 54½ L. Raapolie op 6/w. f 33½; Vliegend f 32½; 12. Mei ek. f 32½; Sept. f 32½; Oct. 32½; Nov. en Dec. f 32½. Linolie op 6/w. f 33½; Vliegend f 32½. Haverolie op 6/w. f 36; Vliegend f 33.

ROTTERDAM, 17 April. Lijnzaad. 107/108 & Egyptisch f 295.

SCHIEDAM, 17 April. Rogge. 146/2 & Windau f 16½ 3/m. — Montwijn f 10,25; Jenever f 13,75. Amst. Proet f 15,00. per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

LONDEN, 14 April. Ruwe Suiker. De W. I. soorten ferm met vrij wat handel tot volle prijzen. Zijn gedaan uit de hand 580 v. Van Bengaals en St. Mauritio zijn ook vele partijen tot volle prijzen gerealiseerd. Vreemde met meer vraag voor consumptie en volle prijzen. Geraffineerd. Zonder verhooging maar meer gevraagd, doch met minder voorraad. Bruine lötopen inoffelijk onder de 48 s. te koop. Gestampte ferm op de notering gehouden maar met weinig koopers.

KOFFIJ. Vraag voor natieve Ceylan vermeerderd, en de prijzen zijn tot rijzing geneigd. Goed ord. vindt men niet onder 41 s. De overige soorten zijn insgelijks meer gevraagd tot former prijzen. Verkocht zijn 50 k., en 394 b. plantage Ceylan hebben gedaan 5½ a 53 s. 6 d. voor goed tot zeer goed ord. Er zijn vele koopers van Costa-Rica. 200 b. gewasschen zijn in veiling verkocht voor 48 s. 6 d. a 50 s. en 412 b. Java van 50 a 50 s. 6 d.

Rijst kalm maar ferm. Verkocht zijn 250 b. Madras van 7 s. 6 d. voor goed Pincky. Beschadigd van 5 s. 6 d. a 7 s.

GRANEN. Tarwe met weinig vraag tot de prijzen van Maandag voor de beste soorten. Garst weinig handel tot vorige prijzen. Haver slap.

LIVERPOOL, 15 April. Katoen. Verkocht zijn 5000 b. De markt is gedrukt. De prijzen zijn in het voordeel der koopers, maar de daling bedraagt toch geen ½ d.

BORDEAUX, 14 April. Voorloop. Armagnac 38.50. Marmande 37.24. Pays 32. Tafia 90 a 100 fr.

Het 3/6 — 25 c. lager komt overeen met 52 — 75 dispon.

HAMBURG, 15 April. Koffij. Onze markt heeft zich sedert Vrijdag goed gesouteneerd met gematigden handel; heden blijft zij ferm. Sedert Vrijdag zijn gedaan 4500 b. Brazil van 3½ a 4½ en 500 St. Domingo van 4 a 4½.

Ruwe Suiker. Eenige partijjes Havana zijn gedaan tot onveranderde prijzen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 18 April. Volgens brief van Batavia van den 25 Februarij, lag aldaar nog onder reparatie het schip *Sirius*, kapt. Mulder, van Batavia herwaarts gedestineerd, met schade uit zee teruggekomen.

MARITIUS, 10 Februarij. De schepen *Alkmaar*, kapt. Barry, van Batavia naar Rotterdam, en *Melos*, kapt. Lemorn, van Havre naar Calcutta, zijn alhier binnengelopen, het eerste den 4 Januarij lek, moet lossen en het laatste masteloos.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 April. H. Westhof, Maria; Bordeaux. O. E. Smith, Apollo, (s.) Londen. J. Manning, Raeger, (s.) id.

SCHEEPSVRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 12 April. Naar Amsterdam f 23 met f 1 voor Tarwe, f 20 met f 1 voor Rogge; naar Zwolle f 21 met f 1, naar Lijnaad.

DANZIG, 10 April. Naar Amsterdam f 16 met f 1 voor Rogge; naar Lijnaad f 16 met f 1 voor Rogge.

STETTIN, 11 April. Naar Holland, f 19 voor Spiritus.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 April in lading naar:

Keulen	H. Wilms, Coln N°. 20.
Duisburg	Ant. Grenshäuser, Erbherzog Johan.
Frankfort en Coblenz	J. Otten, Johanna.
Mainz	C. A. van Riesschooten, Frankf. N°. 18.
Weesl	F. Leydekker, Mainz N°. 2.
Munheim	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Dusseldorp, Neus en	P. M. Ischert, Eendragt.
Urdingen	G. Koene, Niederrein N°. 10.
's Hertogenbosch en	A. Maas Pz., Vrouw Maria. Sluit
Madstricht	19 April.
Maastricht	P. Wegks, de Stad Amsterdam.
Venlo en Roermond	F. Koppelaars, l'Hirondelle. (Beurt L. de Rijk en C°.)
Tiel	C. van Uden, de Vrouw Magdalena.

AMSTERDAM, 17 April vertrokken naar:

Keulen	W. Dahme, Anna Margaretha.
„	A. Linkewitz, Coln N°. 12.

KEULEN, 17 April aangekomen:

Kapt. J. G. Fenster van Amsterdam met 3317 Ctn.

KEULEN, 17 April in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Berns, Coln N°. 11.
Rotterdam	„ v. Alen „ „ 5.
Rijnhoogte	KEULEN 17 April 11 vt. 8 dm.

ADVERTENTIE.

(1036) Heden bevel van eene **DOCHTER**, D. C. J. POORTMANS, geliefde Echtgenoot van

ROTTERDAM, 13 April 1851. J. W. A. VAN ATTEVELD, Chirurg. en Vroedm.

Algemeene kennisgeving.

(1034) Heden beviel voorspoedig van eenen **ZOON**, E. M. E. X. KOCK, geliefde Echtgenoot van

AMSTERDAM, 17 April 1851. L. C. E. E. FOCK, Med. Doctor.

(1044) Bij een Pastoor op een dorp in Noord-Holland, wordt met 1°. Mei of vroeger gevraagd, eene **DIENSTBODE**, geschikt voor al het werk in eene Pastorie voorkomende. Reflecteerende adressere zich met opgave van onderdom en conditien, met *franco* brieven onder letter B. aan den Boekhandelaar H. A. Zwems, in de Kalverstraat bij de Munt, N°. 128, te Amsterdam.

(1031) De Boekhandelaar R. G. J. SLADOOT, te Groningen, heeft uitgegeven en alom verzonden:

I. **EEN GEHEEL NIEUW, MERKWAARDIG E. ZELDZAAM PAASCH-EI**, met vele kluchtfiguren beschilderd en met vele goude Lessen bescreven f 0.1

Per dozijn. f 0.9

II. **GESCHIEDKUNDIG BERICHT** over de wonderbare beelden der H. Moeder Gods te Rimini. Met eene getrouwe afbeelding dier beelden. Tweede Druk f 0.1

III. **ALGEMEEN L'F-, DANK- en SMEEGEBEL TOT GOD**, om op het einde der week te bidden f 0.07

IV. **KLEINOD VOOR JONGELINGEN** of Gebed en Lessen die een deugdzaam jongeling dikwijls goed ter harte moet nemen. Een geschenk voor jongelingen van P. Aeg. Jais. Tweede Druk f 0.07

V. **KLEINOD VOOR JONGE DOCHTERES**, of Gebed en Lessen die een deugdzaam jonge dochter dikwijls goed ter harte moet nemen. Een geschenk voor jonge dochters van P. Aeg. Jais. Tweede Druk f 0.07

VI. **GEBED EN LESSEN** die christelijke echtgenooten dikwijls goed ter harte moeten nemen. Een geschenk voor gehuwden en die voornemens zijn te huwen van P. Aeg. Jais. f 0.07

VII. **REGELEN VAN GEDRAG** en Verklaring der gebruiken bij sterfgevallen. f 0.10

Bij 50 Exemplaren is de prijs der vijf laatstgenoemde werkjes, allen Kerkelijk Goedgekeurd, van altes afzonderlijk of gesorteerd, slechts f 2.50.

Nog wordt met succes gedebiteerd en bijzonder in de aandacht van Eerw. H. H. Geestelijken aanbevolen, het goedkoopst geschenk ter gedachtenis der

EERSTE H. COMMUNIE

of de zoo nuttige werkjes **KLEINOD VOOR JONGELINGEN EN JONGE DOCHTERS**, waarvan binnen weinige maanden de eerste druk was uitverkocht, in groot formaat, met gekleurde en sierlijk gedrukte omslag, geheel ingerigt en met toepasselijke spreuken, enz. vermindert, om als zoedanig geschenk uitgereikt te worden. Prijs 10 Cents; bij getallen van 50 Exemplaren van altes afzonderlijk of gesorteerd f 3.00 of het Exemplaar slechts

HANDLEIDING VOOR KINDEREN om het H. Sacrament der Biecht waardig te ontvangen f 0.10

KORT ONDERRICHT VOOR MISDIENAREN, om bij het Allerheiligste Offer te dienen f 0.10

Deze beide werkjes per dozijn. f 0.90

(1017) Bij L. J. VAN DER WEE te Helmond is van de pers gekomen en bij alle solide Boekhandelaren en Postdirecteuren verkrijgbaar gesteld:

Supplément Général

DICTIONNAIRE HISTORIQUE

des Hommes qui se sont fait un nom par leur génie, leurs talents, leurs vertus, leurs erreurs, ou leurs crimes

PAR

F. X. DE FELLER.

Depuis 1827 jusqu'en Mai 1850; sous la direction de M. CH. WEISS, conservateur de la bibliothèque de Besançon, membre de plusieurs Académies, et de M. l'abbé Bussot, ancien secrétaire au Ministère des affaires ecclésiastiques et Vicaire Général honoraire de Montauban.

TROIS BEAUX VOLUMES IN 8°. A DEUX COLONNES.

Het 1ste Vol. is verschenen a f 1.65 en de twee anderen zullen weldra aan gelijken prijs verschijnen.

(1038) Bij den Uitgever dezes zijn onder anderen de volgende werken ten gebruike der **GOEDE WEEK** voorhanden:

DE DIENST VAN DE GOEDE WEEK. Ingebonden f 0.60

Dezelfde, in het Hollandsch en Latijn. f 1.40

OFFICE DE LA SEMAINE SAINTE. f 1.10

Hetzelfde, Parijsche uitgave, in fraaije band verg. op snee. f 2.10

OFFICIUM HEBDOMADAE SANCTAE, in 32 f 1.10

Idem Idem in 24 f 1.75

HET LIEVELINGSBEELD DER VROMEN, of Bespiegelingen over de geheimen van t'lijden onzes Heeren Jezus Christus, van Willem II, graaf van Holland en Roomsche Koning. Uit het Latijn vertaald, en vermeerderd met een levensschets van den graaf, door H. J. G. VAN NOONHUIS. Prijs f 0.60

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.